

SGK AÇISINDAN ARABULUCULUK ANLAŞMA BELGESİNİN NİTELİĞİ VE DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

Bilindiği üzere; 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 2'nci maddesinin (b) bendinde, "Arabuluculuk" Kurumu; sistematik teknikler uygulayarak, görüşmek ve müzakerelerde bulunmak amacıyla tarafları bir araya getiren, onların birbirlerini anlamalarını ve bu suretle çözümlerini kendilerinin üretmesini sağlamak için aralarında iletişim sürecinin kurulmasını gerçekleştiren, uzmanlık eğitimi almış olan tarafsız ve bağımsız bir üçüncü kişinin katılımıyla ve ihtiyarî olarak yürütülen uyuşmazlık çözüm yöntemi olarak tanımlanmıştır.

"Tarafların Anlaşması" başlıklı 18'inci maddesinin birinci ve ikinci fıkrasında, Arabuluculuk faaliyeti sonunda varılan anlaşmanın kapsamı taraflarca belirlenir; anlaşma belgesi düzenlenmesi hâlinde bu belge ilgili taraflar ve arabulucu tarafından imzalanır.

Taraflar, arabuluculuk faaliyeti sonunda bir anlaşmaya varırlarsa, bu anlaşma belgesinin icra edilebilirliğine ilişkin şerh verilmesini talep edebilirler.

Dava açılmadan önce arabuluculuğa başvurulmuşsa, anlaşmanın icra edilebilirliğine ilişkin şerh verilmesi, asıl uyuşmazlık hakkındaki görev ve yetki kurallarına göre belirlenecek olan mahkemeden talep edilebilir. Davanın görülmesi sırasında arabuluculuğa başvurulması durumunda ise anlaşmanın icra edilebilirliğine ilişkin şerh verilmesi, davanın görüldüğü mahkemeden talep edilebilir. Bu şerhi içeren anlaşma, ilam niteliğinde belge sayılır.

7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun 24'üncü maddesi ile 6325 sayılı Kanunun 18'inci maddesine eklenen dördüncü ve beşinci fıkralarla, taraflar ve avukatları ile arabulucunun birlikte imzaladıkları anlaşma belgesinin icra edilebilirlik şerhi aranmaksızın ilam niteliğinde belge sayılacağı, arabuluculuk faaliyeti sonunda anlaşmaya varılması hâlinde üzerinde anlaşılan hususlar hakkında taraflarca dava açılmayacağı düzenlenmiştir.

7036 sayılı Kanununun "Dava şartı olarak arabuluculuk" başlıklı 3'üncü maddesine göre, "Kanuna, bireysel veya toplu iş sözleşmesine dayanan işçi veya işveren alacağı ve tazminatı ile işe iade talebiyle açılan davalarda, arabulucuya başvurulmuş olması dava şartıdır."

Bu yasal mevzuat çerçevesinde ve SGK uygulamalarında (2020-20 sayılı Genelge); işveren-işçi ilişkisinden kaynaklanan, bireysel veya toplu iş sözleşmesine dayanan işçi veya işveren alacağı ve tazminatı ile işe iade talebine ilişkin bir uyuşmazlığın arabuluculuk süreci sonucunda anlaşma ile sona ermesi durumunda dikkat edilecek hususlar aşağıdaki iki duruma göre belirlenecektir.

1) **Tarafların-Avukatların-Arabulucunun İmzalarının Bulunması Hali:** Taraflar ve avukatları ile arabulucunun birlikte imzaladıkları anlaşma belgesi, icra edilebilirlik şerhi aranmaksızın ilam niteliğinde belge sayılmaktadır. Bu çerçevede imzalanan arabuluculuk anlaşma tutanağının mahkeme

kararı niteliğinde sayılması nedeniyle SGK iş ve işlemlerinde mahkeme ilamı vasfında kabul edilerek işlem yapılmaktadır.

2) Tarafların-Arabilucunun İmzalarının Bulunması Ancak Avukatların İmzalarının Bulunmaması Hali: Taraflar ve arabulucunun birlikte imzaladıkları ancak avukatların imzalarının bulunmadığı anlaşma belgesinin icra edilebilir ilam niteliğinde belge sayılması için bu nitelikteki belgenin ilam niteliğinde olduğuna dair mahkemeden şerh alındıktan sonra ilgili mahkeme şerhi ile belge ilam niteliği kazanmaktadır.

Saygılarımızla...

Vizyon Grubu